



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 598
din 09.10.2013**

Dosar nr.: 4A/2013

Petiția nr.: autosesizare nr. 2819 din data 17.04.2013

Reclamat: Ziarul „Jurnalul Salontan”

Obiect: afirmații cu caracter discriminatoriu care lezează demnitatea persoanelor din comunitatea română, prin apariția unor mesaje publicate în ziarul „Jurnalul Salontan”

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. K.E.M., Reprezentant al Ziarului “Jurnalul Național”

I.2.2. P.J.A., ... al Ziarului “Jurnalul Național”

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Prin adresa cu nr. 2819 din 17.04.2007, d-na Stanciu Claudia Sorina, membru în Colegiul director al C.N.C.D., a formulat notă de autosesizare cu privire la afirmații cu caracter discriminatoriu care lezează demnitatea persoanelor din comunitatea română, prin apariția unor mesaje publicate în ziarul „Jurnalul Salontan”.

Prin articolul publicat în data de 29 martie 2013, se redau pasaje dintr-un manifest intitulat “Noul glas strigător” și anume: “în 15 martie, 175 de elevi și însoțitori din zonă au sosit în orașul nostru pentru a sărbători împreună cu salontanii, a pleca capul cu respect și a participa la marșul cu făclii. Tineretul din zona Salonta este așteptat cu brațele deschise la Liceul Teoretic "Arany Janos" care le asigură locuri și condiții optime de învățare, pentru a nu fi nevoiți să continue clasa a V-a sau a IX-a la secția română. Un manifest apărut anul trecut, numit "Uj kialto szo" (Noul apel), aduce lumină asupra situației maghiarilor din zonă.

Cei care au conceput manifestul sunt lideri ai bisericii, persoane publice și civile, cadre didactice. Ca urmare a vizitei făcute de tineretul din comunitățile maghiare din zona apropiată orașului, cităm din manifest:

„Boala - ale cărei simptome durează de zeci de ani: înmulțirea căsătoriilor mixte, respingerea învățământului în limba maternă, emigrarea, integrarea, fără opunere, în naționalitatea majoritară, lipsa respectului de sine și letargia - a contagiat și pe cei mai

buni din comunitatea noastră; se extinde ca o maladie contagioasă în rândul intelectualilor noștri. Este de temut că prin exemplul negativ pe care îl arată aceștia, se va accelera procesul de asimilare din zonă, mai mult ca oricând. Noi, cei care am semnat acest manifest simțim că nu putem trece tăcuți pe lângă acest fenomen. Citându-l pe unul dintre cei mai mari gânditori ai maghiarimii din Ardeal, Kos Karoly, strigăm în mod repetat: "Treceți-vă din somnul de douăzeci de ani! Deschideți ochii! Observați-vă greșelile! Ajunge cu pasivitatea, retragerea și autopredarea! Trebuie să construim!"

PĂRINȚI: Nu vă lăsați influențați de moda "așa se va afirma mai bine"! Nu-i privați de posibilitatea învățării în limba maternă - pentru că prin asta le luați posibilitatea de a rămâne maghiari! Cel care învață în limba maternă nu este mai sărac, ci mai BOGAT. Școala în limba străină înseamnă cerc de prieteni vorbitori de limba străină, iar mai târziu, căsătorie mixtă.

Cu fiecare copil "lăsat din frâu", putem pierde o familie maghiară și vom deveni, fără voia noastră, distrugătorii nemiloși ai comunității maghiare, care dăinuie aici de sute de ani, în spiritul libertății prost înțelese, nu lăsați copiii să decidă singuri. Nu uitați: ei încă nu știu să ia hotărâri, voi trebuie să-i învățați să decidă. Alegeți pentru ei școala maghiară, iar dacă capacitățile lor sunt mai mari decât posibilitățile locale, sunt așteptați cu brațele deschise de cele mai bune școli și colegii din Ardeal. Educați-vă băieții și fetele în cel mai bun spirit maghiar, pentru ca și nepoții voștri să se nască tot maghiari.

TINERI: Formați-vă cercul de prieteni dintre voi! Căutați prieteni maghiari, perechi maghiare! Da, asta înseamnă oarecum izolare, o viață îndreptată spre interior. Dar nu uitați: de sute de ani această izolare a conservat cele mai bune comunități ale Ardealului: Drept zestre vă dăm legea: scoateți din voi tot ce este străin. Nu lăsați aproape de inima voastră limbă străină, cultură străină, prieten străin. Un prieten străin se poate transforma ușor într-un iubit străin, iar cel care nu-și exprimă dragostea pentru prima dată în limba maternă s-ar putea să-și aleagă ca tovarăș de viață o persoană de altă naționalitate.

Fiți fideli pământului natal, rădăcinilor care vă susțin! Citiți cărți maghiare, ascultați muzică maghiară, învățați istoria maghiarilor. Fiți mândri că sunteți maghiari, pentru că asta vă face pe voi deosebiți, unici, asta vă deosebește de oricine din lumea întregă!

CADRE DIDACTICE: Purtători ai celei mai nobile moșteniri ai învățământului maghiar de un mileniu. Priviți munca voastră ca pe o misiune, la fel ca mării voștri predecesori, faceți-vă munca cu un infinit sacrificiu. Știm, vă apasă o mie de greutate. Dar trebuie să luați pe umerii voștri și a o mie una sarcină, trebuie să arătați mai mult, mult mai mult decât colegii voștri majoritari. Munca voastră nu este de birou: nu cunoaște odihnă, nici program. Un singur scop suprem să stea în fața voastră: autoexigența, pretinderea unei calități superioare! Fiți exemplu: mai punctuali decât cei mai punctuali, mai disciplinați decât cei mai disciplinați! Fiți exigenți -mai ales față de voi. Nicio oră de curs nu poate: fi pierdută. Nicio posibilitate de a face ora mai calitativă să nu fie neglijată. Să vreți să educați copiii nu să-i învățați! Învățați-vă elevii cu sentimentul libertății, nu al liberalismului. Fiți deschiși față de tot ce este valoros, dar respingeți fără echivoc lucrurile făcute de mântuială și cele fără valoare. Și pentru că tineretul nostru are sentimentul maghiar degradat, i-a slăbit conștiința apartenenței, este ca un crin plâpând, fiți înainte de toate, mai ales maghiari. Fiți perfecți - pentru că nu aveți altă soluție! Manifestul este pentru voi nu împotriva voastră!

Nu putem face compromisuri. Nu există "dar". Trebuie să fim conștiincioși, puternici, tari și mândri, să fim maghiari de calitate. Maghiari responsabili unii față de alții.

Avem pretenția, în mod repetat, din partea intelectualilor - preoți, profesori, întreprinzători, purtători de făclie al vieții publice ca în toate acestea să fie asemenea învățătorului sau preotului său de la țară, un sprijin, un îndrumător al comunității, să dea încredere și curaj tuturor.

Înceiem cu cuvintele Kos Karoly: acel lucru va fi al nostru, pe care îl obținem prin efort. Apelăm la cei curajoși, la cei care vor să acționeze, la persoane responsabile, la cei care privesc înainte. Pentru că Viața nu așteaptă, Viața trece repede!

Și vrem să credem că nu este doar un strigăt în pustiu”.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate cu nr.4673/11.07.2013, nr.4673/11.07.2013, au fost citate părțile reclamate.

3.3. Reclamatele au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.07.2013. La termen reclamatele nu s-au prezentat. Prin adresele cu nr. 4883 din 22.07.2013 și 4875 din 22.07.2013 părțile reclamate au transmis punctul vedere cu privire la obiectul autosesizării.

IV. Susținerile reclamațiilor

Susținerile reprezentantului Ziarului “Jurnalul Național”, doamna K.E.M. și a doamnei P.J.A.

4.1.1. Prin adresa nr. 4883 din 22.04.2013 și adresa nr. 4875 din 22.07.2013 reclamatele au depus punctul de vedere scris, prin care solicită:

a) clasarea Autosesizării pentru neîndeplinirea condițiilor legale prevăzute la art. 13 din Procedura internă de soluționare a petițiilor, care prevede că „autosesizarea se realizează prin întocmirea unei note de autosesizare **motivată”.**

Nota de autosesizare constituită în dosarul nr. 4 A/2013 nu este motivată. Autorul autosesizării, în mod subiectiv, "consideră" că prin manifestul în cauză există posibilitatea încălcării art. 2 și art. 15 din O.G. 137/2000. Această apreciere subiectivă nu ține loc de cerința motivării petițiilor și autosesizărilor depuse în temeiul prevederilor O.G. 137/2000. Indicarea generală a două articole de lege (de exemplu art. 2 din O.G. 137/2000 are 11 alin.), fără formularea unor acuzații concrete sau indicarea posibilelor fapte de discriminare prin încadrarea obiectului autosesizării în textul de lege exprimă lipsa motivării autosesizării.

Lipsa totală a motivării în fapt și în drept a autosesizării **încalcă dreptul fundamental la apărare** a reclamațiilor, astfel cum acesta este prevăzut art. 3 lit. d) din Procedura internă a CNCD de soluționare a petițiilor, de art. 21 alin. (3) - dreptul la un proces echitabil, art. 24 - dreptul la apărare din Constituția Românie și art. 6 -dreptul la un proces echitabil din Convenția Europeană a Drepturilor Omului -prevederi aplicabile și procedurilor

administrativ jurisdicționale, astfel cum este cea de soluționare a petițiilor înaintate CNCD (a se vedea deciziile CCR prin care califică procedura de soluționare a petițiilor înaintate CNCD ca fiind una administrativ - jurisdicțională).

Decizia de autosesizare nu are ca temei o traducere autorizată a textului ce constituie obiectul acesteia. În lipsa unei traduceri autorizate a articolului de presă, obiect al autosesizării, decizia de a demara din oficiu o acțiune față de reclamați, trădează superficialitatea și reaua credință a autorului autosesizării.

b) În cazul respingerii excepției prevăzute la lit.a) - invocăm excepția de vădită necompetență materială a CNCD raportat la obiectul petiției

Din nota de autosesizare nu reiese în mod expres obiectul autosesizării. Astfel, nu se specifică dacă Consiliul analizează articolul de presă care relatează asupra unui eveniment care a avut loc la Liceul Teoretic "Arany János" în localitatea Salonta, jud. Bihor, la data de 15 martie 2013 sau are ca obiect Manifestul cunoscut sub titlul "Strigătul Maghiar,, care s-a pus în discuție cu ocazia evenimentului despre care s-a relatat în articolul de presă.

Raportat la Manifestul cunoscut sub titlul "Noul Strigăt,, invocăm excepția de vădită necompetență materială a CNCD, având în vedere următoarele argumente de fapt și de drept:

O.G. 137/2000 legiferează și sancționează fapte de discriminare din domenii ale vieții publice. Ori, Manifestul "Noul strigăt al maghiarimii" se referă la cetățenii români de etnie maghiară în mod individual: la educația copiilor în limba maternă, la învățarea culturii maghiare, la evitarea pierderii identității etnice prin alegerea de prieteni străini sau căsătoria cu străinii. Toate aceste comportamente țin de dreptul la viața privată a oricărui cetățean, potrivit art. 26 din Constituția României. CNCD nu are competențe în viața privată a cetățenilor, intervențiile statului în sfera privată a persoanelor este specifică regimurilor totalitare.

O.G. 137/2000 este chemată să protejeze în special grupurile vulnerabile iar în speță se pune în discuție tocmai pierderea numerică a maghiarilor din Baia Mare, Maramureș și din întreaga Românie.

Autosesizarea CNCD constituie un act de amenințare la adresa unui grup vulnerabil, al maghiarilor din Baia Mare, care își exprimă opțiunile printr-un manifest. Soluțiile exprimate în manifest pot fi controversate, incorecte, contestate sau deșuete. Ele pun în discuție elementele conviețuirii. Stabilirea regulilor de conviețuire necesită dialog și analiză critică.

Prin autosesizarea în speță, CNCD **înlocuiește dezbaterea publică, analiza critică cu spectrul domeniului contravențional și al amenzii, astfel împiedică afirmarea și mobilizarea unui grup vulnerabil**, în acest caz al maghiarilor din Maramureș și din România, afectând astfel dreptul constituțional la păstrarea și dezvoltarea identității cetățenilor români aparținând unei minorități naționale - art. 6 alin. (1) din Constituția României, respectiv Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.

Pentru considerentele de mai sus vă rugăm respectuos să admiteți excepția de vădită necompetență materială a CNCD raportat la obiectul autosesizării.

În caz contrar solicită Consiliului să se autosesizeze și cu privire la Manifestul intitulat "Mărturisirea de credință împotriva ecumenismului" - inițiat de ierarhi greci și

semnat de foarte mulți ierarhi, formatori de opinie și particulari din România. Manifestul poate fi vizualizat pe la următorul link:

http://www.petitieordine.ro/petitie/marturisire_de_credinta_impotriva_ecumenismului_pll864050.html

Pe fond,

În fapt, în ediția din 29 martie 2013 a cotidianului de limbă maghiară, la pagina destinată monitorizării evenimentelor cotidiene "Bóngészde,, - a "Spicui,, s-a publicat un articol intitulat "Nu există o explicație pentru asimilare,,. Articolul relatează despre un eveniment din data de 15 martie 2013, la Liceul Teoretic "Arany János,, în localitatea Salonta, jud. Bihor.

Cu această ocazie a avut loc o vizită a 175 de elevi și însoțitori ai acestora în localitatea Salonta, respectiv la Liceul Teoretic "Arany János,, din localitatea în cauză. Elevii și însoțitorii acestora provin din localități limitrofe și au vizitat instituția de învățământ cu predare în limba maternă pentru a explora posibilitățile de a continua studiile preuniversitare (clasele V-VIII și IX-XII) în limba maternă la Liceul Teoretic "Arany János,, din localitatea Salonta. Scopul acestei vizite a fost de a convinge elevii că există facilitățile necesare (internat, clase, profesori, bibliotecă etc.) în cadrul vizitei a avut loc și o dezbatere publică cu privire la un subiect de interes public, cel al asimilării cetățenilor români aparținând minorității maghiare.

În cadrul acestei dezbateri s-a făcut referire și la controversatul Manifest denumit "Noul Strigăt,, redactat și semnat de o serie de personalități locale din județul Maramureș și de alte 300 de persoane din comunitatea maghiară din România. Cotidianul pe care îl reprezentăm a relatat despre acest eveniment și a citat din controversatul Manifest denumit "Noul Strigăt,, în fapt, suntem în prezența unui articol de presă în care se relatează despre un eveniment public și despre un subiect de interes public.

În drept, relatarea de către un organ de presă, jurnalist, asupra unui eveniment public unde s-a dezbătut un subiect de interes public constituie un act în cadrul libertății presei, parte a libertății de exprimare.

Autosesizarea CNCD urmărește limitarea libertății de exprimare. Totuși, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- **să fie necesară într-o societate democratică** și să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, voi. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Apreciem că primele două condiții sunt îndeplinite, urmează să demonstrăm că cea de a treia condiție nu este prezentă.

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare.

În scopul de a determina dacă declarația obiect al prezentei autosesizări constituie un discurs de ură, se va examina: rolul în societate al persoanei, autor al afirmației,

obiectivul urmărit de reclamat, conținutul declarației, contextul în care a avut loc, conținutul declarației.

În analiza obiectului autosesizării (nedefinit) se impune a se face o distincție între reclamat ca autor a declarațiilor contestate sau ca persoană legată de difuzarea lor. În speța de față reclamatul este un jurnalist, un trust de presă, adică o entitate legată de difuzarea declarațiilor contestate. Or, editorul, trustul de presă, nu este autorul declarațiilor contestate, ci a asistat la diseminarea lor publică în funcția sa de organ de presă care are dreptul și obligația de a transmite informații de interes public, pe subiecte de interes public. În acest caz suntem în aplicarea principiului libertății presei, situații în care marginea de apreciere a statului pentru limitarea libertății de exprimare (din care face parte și libertatea presei) este mult redusă. (A se vedea *Jersild v. Denmark* par. 31 - CEDO).

Contextul în care a apărut textul, obiect al autosesizării constituie un alt element ce conduce la concluzia că articolul de presă se înscrie în limitele libertății de exprimare. Astfel, scopul articolului de presă a fost informarea publicului asupra unui eveniment public și asupra unui subiect de interes public: vizita elevilor din localitățile limitrofe la Liceul Teoretic "Arany János, din localitatea Salonta pentru a explora posibilitățile de continuare a educației lor în limba maternă, respectiv problema pierderii identității naționale minoritare prin asimilare. (Vezi *Jersild v. Denmark*, par. 33 — CEDO).

Raportat la conținutul manifestului, reținem următoarele aspecte formulate de autori:

Motivele asimilării accelerate a maghiarilor au fost identificate în răspândirea căsătoriilor mixte, respingerea educației în limba maternă, imigrarea, asimilarea fără protest în națiunile majoritare, lipsa de pretenții față de noi înșine și letargie etc. Manifestul face apel la chemări pro-maghiare: părinții să le ofere copiilor conștiință identitară, tinerii să arate interes pentru cultura maghiară și pedagogii să fie exemple și devotament meseriei lor.

La aceste chemări se adaugă și apeluri exclusiviste: să aleagă numai școală maghiară, să-și caute numai prieteni maghiari, să se ferească de "limbi străine și culturi străine".

În Manifestul "Noul Strigăt,, nu există niciun nume etnic, ci doar referințe la străini și la majoritari fără niciun atribut, pozitiv sau negativ.

Ulterior publicării manifestului și ca urmare a manipulărilor din presa de limbă română, autorii, au emis un comunicat (anexa la prezenta) prin care au arătat că Manifestul este un document destinat comunității maghiare din Baia Mare și care formulează probleme fundamentale pentru comunitatea maghiară. Soluțiile propuse în manifest pot fi controversate dar nu sunt îndreptate împotriva unor alte comunități.

Manifestul are o încărcătură emoțională, care este exprimată prin însuși titlul acestuia "Strigăt" în altă limbă și în alt context un astfel de „STRIGĂT" este ușor să fie greșit înțeles, greșit interpretat. Oare Mihai Eminescu, cel mai mare poet al neamului românesc a înțeles ad literam când a scris în poezia lui, cu titlul Doina:

„Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia." ?

Sau numai dragostea grijulie și îngrijorarea față de soarta poporului său au izbucnit din el într-o epocă, când au avut loc fenomene aproape identice ca și în zilele noastre, numai în sens opus ...?

Invocarea art. 15 O.G. 137/2000, republicată, în lipsa oricărui element ostil în textul Manifestului dezvăluie mai degrabă nevoia autorului autosesizării de a lovi, într-un fel sau altul. în maghiarii care au semnat textul și în comunitatea maghiară din România în ansamblul eu

Exprimarea îngrijorării asimilării comunității maghiare, apelul la păstrarea și exprimarea identității etnice nu poate fi interpretată ca o formă de discriminare împotriva unei alte comunități. Soluțiile propuse în Manifest pot genera dezbateri publice, pot fi contestate dar ele nu sunt ostile și nu califică pozitiv sau negativ străinii sau alte comunități majoritare.

Acestea pot fi supuse analizei critice în cadrul dialogului din societate.

Concluzii

Pentru considerentele de mai sus, partea reclamată solicită în prealabil, admiterea excepțiilor invocate. Pe fond, clasarea autosesizării ca fiind nefondantă, fiind aplicabile prevederile art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia prevederile legii cadru privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.

Având în vedere calitatea autorului articolului de presă, a subiectelor de interes public despre care s-a relatat, a contextului și conținutului relatării nu există motive de limitare a libertății de exprimare, în subsidiar a libertății presei.

În speță este aplicabilă jursiprudența CEDO în cauza Jersild v. Denmark.

Prin autosesizarea în speță, CNCD înlocuiește dezbateri publice, analiza critică cu spectrul domeniului contravențional și al amenințării, astfel împiedică afirmarea și mobilizarea unui grup vulnerabil, în acest caz al maghiarilor din România, afectând astfel dreptul constituțional la păstrarea și dezvoltarea identității cetățenilor români aparținând unei minorități naționale - art. 6 alin. (1) din Constituția României, respectiv Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Potrivit dispozițiilor **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.”, raportat la **excepția de necompetență materială** a Consiliului, invocată de către partea reclamată, Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate.

5.2. În consecință, Colegiul urmează a respinge excepția sus-menționată, obiectul autosesizării nu a constat în analizarea vieții private a cetățenilor sau o intervenție a statului în sfera privată a persoanelor, cum reiese din motivarea excepției de către partea reclamată. Din nota de autosesizare obiectul a constat în „afirmații cu caracter discriminatoriu,, prin apariția unor mesaje publicate într-un cotidian local, aspect care îl

regăsim și în descrierea faptei de discriminare, și anume redarea unor pasaje dintr-un manifest intitulat, „Noul glas strigător”.

5.3. Pe fond, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.4. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.) „sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni – garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: „Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și ale nediscriminării”. Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente mai sus-menționate.

5.5. **Conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, **etnie**, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și, orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.6. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.7. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante

dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. În speța de față Colegiul director constată că, prin **preluarea și asumarea conținutului manifestului intitulat "Noul glas strigător"** de către partea reclamată, și anume: "în 15 martie, 175 de elevi și însoțitori din zonă au sosit în orașul nostru pentru a sărbători împreună cu salontanii, a pleca capul cu respect și a participa la marșul cu făclii. Tineretul din zona Salonta este așteptat cu brațele deschise la Liceul Teoretic "Arany Janos" care le asigură locuri și condiții optime de învățare, pentru a nu fi nevoiți să continue clasa a V-a sau a IX-a la secția română", se creează o diferențiere între copiii de naționalitate română și cei de etnie maghiară, pe criteriul etnic.

5.9. Dreptul restrâns este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

5.10. În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2, alin. 1 ale **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Preluarea și asumarea de către partea reclamată a conținutului manifestului intitulat "Noul glas strigător" crează o deosebire pe criteriul etnic care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.11. Potrivit **art. 15 din O.G. 137/2000, republicată**, constituie **contravenție**, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

5.12. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, pe **criteriu de etnie**, care au ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a **drepturilor omului** și a libertăților fundamentale.

5.13. **Dreptul de a nu fi supus discriminării** constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu **demnitatea persoanei** discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

5.14. În cauza dedusă soluționării trebuie să luăm act de faptul că educația reprezintă unul din elementele fundamentale ale unei societăți democratice, având în vedere și faptul că aceasta trebuie să urmărească deplina dezvoltare a personalității umane cât și întărirea respectului, a înțelegerii, a toleranței, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

5.15. **Convenția privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului** (Adoptata de Conferința generală a UNESCO, la Paris, 14 decembrie

1960, intrată în vigoare la 22 mai 1962, conform dispozițiilor art.14; Romania a ratificat Convenția la 20 aprilie 1964 prin Decretul nr. 149, partea I, din 20 aprilie 1964, publicat în Buletinul Oficial, nr. 5 din 20 aprilie 1964) reprezintă instrumentul internațional care interzice în mod expres segregarea în educație. Astfel, în **Art. 1** al Convenției se statuează că **prin discriminare se înțelege orice** distincție, excludere, limitare sau preferință care, întemeiată pe rasă, culoare,[...], origine națională sau socială, [...] are ca scop sau ca efect suprimarea sau alterarea egalității de tratament **în ceea ce privește învățământul și mai ales:** a) înlăturarea unei persoane sau unui grup de la accesul la diverse tipuri sau grade de învățământ; b) limitarea la un nivel inferior a educației unei persoane sau a unui grup; c) **instituirea sau menținerea unor sisteme sau instituții de învățământ separate pentru persoane sau grupuri, plasarea unei persoane sau grup într-o situație incompatibilă cu demnitatea umană.**

5.16. **Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială** (Romania a aderat la Convenție la 14 iulie 1970 prin Decretul nr.345, publicat în "Buletinul Oficial al Romaniei", partea I, nr.92 din 28 iulie 1970.) Art.3 prevede ca **"statele părți condamnă în special segregarea rasială...și se angajează sa prevină, să interzică și să elimine pe teritoriile ținând de jurisdicția lor toate practicile de aceasta natură."** **Comitetul privind Eliminarea Discriminării Rasiale** în Recomandarea Generală XIX (Sesiunea 47, 1995) privind articolul 3 al Convenției în care se condamnă segregarea rasială "1. atrage atenția Statelor Parte în privința formulării textului articolului 3, prin care Statele **se angajează să prevină, să interzică și să combată toate practicile de segregare rasială** 2. Comitetul consideră că obligația de a combate toate practicile de această natură include obligația de a eradica consecințele unor astfel de practici adoptate sau tolerate de Guvernele anterioare în cadrul statelor sau impuse prin forța din afara statelor.

5.17. De asemenea, în analiza speței deduse soluționării trebuie să ne raportăm la instituțiile internaționale, care, în materia interzicerii discriminării în educație au formulat recomandări statelor în vederea dispunerii de măsuri corespunzătoare, pentru a elimina efectele discriminării în educație față de copii. În acest sens, Colegiul director ia act de **Recomandarea Generala XXVII privind discriminarea față de elevi**, adoptată de Comitetul privind Eliminarea Discriminării Rasiale care indică statelor membre: "18. **Să prevină și să evite cât de mult posibil discriminarea elevilor**, și să mențină în același timp deschisă posibilitatea educației bilingve ori în limba maternă.

5.18. Luând act de aceste principii fundamentale în materia educației, și în special a educației asigurate copiilor români, raportat la obiectul petiției, constatăm că, astfel cum rezultă din probele aflate la dosar, că prin publicarea articolului intitulat "Nincs Elfogadhato Magzarazat A Beolvadasra" în traducere „Nu există explicație acceptabilă pentru integrare”, publicat în data de 29 martie 2013, se redau pasaje dintr-un manifest intitulat "Noul glas strigător" unde se poate observa cu ușurință intenția de a segrega prin îndemnul către părinții/elevii de etnie maghiară "Nu vă lăsați influențați de moda "așa se va afirma mai bine"! Nu-i privați de posibilitatea învățării în limba maternă - pentru că prin asta le luați posibilitatea de a rămâne maghiari! Cel care învață în limba maternă nu este mai sărac, ci mai BOGAT. Școala în limba străină înseamnă cerc de prieteni vorbitori de limba străină, iar mai târziu, căsătorie mixtă".

Astfel, se poate concluziona că tinerii de etnie maghiară nu trebuie să se alătore tinerilor români pentru a nu crea familii mixte și pentru a nu le lua posibilitatea de a

rămâne maghiari, *”Școala în limbă străină înseamnă cerc de prieteni vorbitori de limbă străină, iar mai târziu, căsătorie mixtă”*.

5.19. Acest tip de îndemn, indiferent de motivele invocate, constituie forme de segregare. Cu atât mai mult cu cât tinerii sunt invitați să se înscrie la Liceul Teoretic „Arany Janos” care le asigură locuri și condiții optime de învățare, pentru a nu fi nevoiți să continue clasa a V-a sau a IX-a la secția română.

5.20. Notificarea nr. 29323/20.04.2004 prevede *expresis verbis* că **”Menținerea separării în educație pe criteriile etnice are efecte negative**, includerea copiilor în clase mixte din punct de vedere etnic și cultural contribuie la cunoașterea și acceptarea diferențelor etnice și culturale, la toleranță și, totodată, favorizează succesul școlar”.

5.21. Astfel cum a statuat în jurisprudența sa, aplicabil în prezenta cauză dedusă soluționării, Colegiul director este de opinie că îndemnul către părinții elevilor de etnie maghiară să nu fie lăsați copii acestora să decidă singuri și să aleagă pentru ei școala maghiară, să-și educe băieții și fetele în cel mai bun spirit maghiar, pentru ca nepoții acestora să se nască tot maghiari, dă naștere circumstanței concretizate într-un tratament diferit, care întrunește elementul constitutiv al faptei prevăzute de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată și care se materializează într-o plasare separată a copiilor de etnie maghiară în școli distincte, ceea ce echivalează practic cu segregarea acestora. O atare situație de segregare aduce atingere dreptului la educație al copiilor din comunitatea română și în mod direct demnității personale.

5.22. Dincolo de aceste considerente, în raport cu speța dedusă soluționării, Colegiul director ia act de faptul că instituțiile de învățământ și în special Inspectoratul Județean Școlar au depus diligențele necesare pentru a implementa măsuri de desegregare în vederea asigurării egalității de șanse între copii, indiferent de apartenența etnică. Colegiul este de opinie că în speță, nu se poate reține că autoritățile școlare au vizat aplicarea unui tratament diferit, dimpotrivă, luându-se act că au fost adoptate și implementate măsuri concrete de desegregare, însă trebuie precizat că aceste măsuri pornesc de la prezumția că efectele separării copiilor pe criteriul etnic pot conduce la segregare, ceea ce constituie, în ultimă instanță, o formă de discriminare.

5.23. Față de aceste aspecte însă, Colegiul este de opinie, că într-adevăr, în analiza situațiilor concrete, de la caz la caz, trebuie avute în vedere aspectele particulare și interesele elevilor precum și ale părinților însă acestea trebuie raportate concomitent la principiile fundamentale ale drepturilor omului și libertăților fundamentale, în special din perspectiva procesului educativ oferit unor copii, precum cei aparținând minorității etnice, astfel încât să se realizeze un just echilibru între interesele școlii și interesele copiilor, inclusiv sub aspectul prevenirii unor posibile efecte discriminatorii asupra acestora.

5.24. Colegiul director constată că importanța combaterii segregării în educație a copiilor a fost reiterată dar, în special, întărită prin acțiunile Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului care a adoptat **Ordinul nr. 1.540 din 19 iulie 2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare**, publicat în Monitorul Oficial nr.692 din 11.10.2007. Potrivit art. 1 ordinul „are ca obiectiv **prevenirea, interzicerea și eliminarea segregării, văzută ca formă gravă de discriminare, cu consecințe negative asupra accesului egal al copiilor la o educație de calitate**. Prevenirea și eliminarea segregării școlare se fac în conformitate cu Metodologia pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor, prevăzută în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin”.

5.25. În acest sens, Colegiul director consideră că este necesar a recomanda administratorului ziarului Jurnalul Salontan precum și reprezentantului ziarului ce fac obiectul prezentei cauze, de a depune în continuare diligențele necesare în vederea conținutului unor materiale publicate care pot conduce la alimentarea unor divergențe pe criteriul etnic, în vederea prevenirii și combaterii segregării școlare pe criteriul apartenenței etnice.

Opinie separată Asztalos Csaba

Pe fond

5.26. În fapt, suntem în prezența unui articol de presă în care se relatează despre un eveniment public și despre un subiect de interes public. Jurnaliștii fac referire la un manifest redactat de către un grup de persoane din comunitatea maghiară, text care constituie în fond obiectul de analiză a opiniei majoritare. Or, obiectul petiției constă în analiza responsabilității unui jurnalist de a publica un articol despre un manifest al unui grup de persoane cu un grad de reprezentativitate în rândul unei minorități naționale, manifest care pune în discuție probleme de interes public.

În drept, relatarea de către un organ de presă, jurnalist, asupra unui eveniment public unde s-a dezbătut un subiect de interes public constituie un act în cadrul libertății presei, parte a libertății de exprimare.

Constat că jurnalistul nu și-a depășit limitele libertății de exprimare și **nu se impune ingerința statului în sancționarea faptei supuse analizei prin autosesizare.** Pentru a ajunge la concluzia anterior exprimată am efectuat testul limitei libertății de exprimare.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Apreciem că primele două condiții sunt îndeplinite, urmează să demonstrăm că cea de a treia condiție nu este prezentă.

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

În scopul de a determina dacă declarația obiect al prezentei autosesizări constituie un discurs de ură, se va examina: **rolul în societate al persoanei, autor al afirmației, obiectivul urmărit de reclamat, conținutul declarației, contextul în care a avut loc, conținutul declarației.**

În analiza obiectului autosesizării (nedefinit) se impune a se face o distincție între reclamat ca autor a declarațiilor contestate sau ca persoană legată de difuzarea lor. În speța de față reclamatul este **un jurnalist, un trust de presă**, adică o entitate legată de difuzarea declarațiilor contestate. Or, editorul, **trustul de presă, nu este autorul declarațiilor contestate, ci a asistat la diseminarea lor publică în funcția sa de organ de presă care are dreptul și obligația de a transmite informații de interes public**, pe subiecte de interes public. În acest caz suntem în aplicarea principiului libertății presei, situații în care marginea de apreciere a statului pentru limitarea libertății de exprimare (din care face parte și libertatea presei) este mult redusă. (A se vedea Jersild v. Denmark par. 31 – CEDO).

Contextul în care a apărut textul, obiect al autosesizării constituie un alt element ce conduce la concluzie că articolul de presă se înscrie în limitele libertății de exprimare. **Astfel, scopul articolului de presă a fost informarea publicului asupra unui eveniment public și asupra unui subiect de interes public:** vizita elevilor din localitățile limitrofe la Liceul Teoretic “Arany János, din localitatea Salonta pentru a explora posibilitățile de continuare a educației lor în limba maternă, respectiv problema pierderii identității naționale minoritare prin asimilare. (Vezi Jersild v. Denmark, par. 33 – CEDO).

Raportat la conținutul manifestului, reținem următoarele aspecte formulate de autori:

Motivele asimilării accelerate a maghiarilor au fost identificate în răspândirea căsătoriilor mixte, respingerea educației în limba maternă, imigrarea, asimilarea fără protest în națiunile majoritare, lipsa de pretenții față de noi înșine și letargie etc. Manifestul face apel la chemări pro-maghiare: părinții să le ofere copiilor conștiință identitară, tinerii să arate interes pentru cultura maghiară și pedagogii să fie exemple și devotament meseriei lor. La aceste chemări se adaugă și apeluri exclusiviste: să aleagă numai școală maghiară, să-și caute numai prieteni maghiari, să se ferească de “limbi străine și culturi străine”.

În Manifestul “Noul Strigăt,, nu există niciun nume etnic, ci doar referințe la străini și la majoritari fără niciun atribut, pozitiv sau negativ.

Ulierior publicării manifestului și ca urmare a manipulărilor din presa de limbă română, autorii, au emis un comunicat (anexa la prezenta) prin care au arătat că Manifestul este un document destinat comunității maghiare din Baia Mare și care formulează probleme fundamentale pentru comunitatea maghiară.

Soluțiile propuse în manifest pot fi controversate dar nu sunt îndreptate împotriva unor alte comunități.

Manifestul are o încărcătură emoțională, care este exprimată prin însuși titlul acestuia “Strigăt”

În altă limbă și în alt context un astfel de „STRIGĂT” este ușor să fie greșit înțeles, greșit interpretat. Oare Mihai Eminescu, cel mai mare poet al neamului românesc a înțeles ad literam când a scris în poezia lui, cu titlul Doina:

„Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,

Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia.” ?

Sau numai dragostea grijulie și îngrijorarea față de soarta poporului său au izbucnit din el într-o epocă, când au avut loc fenomene aproape identice ca și în zilele noastre, numai în sens opus ...?

Invocarea art. 15 O.G. 137/2000, republicată, în lipsa oricărui element ostil în textul Manifestului dezvăluie mai degrabă nevoia opiniei majoritare de a lovi, într-un fel sau altul, în maghiarii care au semnat textul și în comunitatea maghiară din România în ansamblul ei.

Exprimarea îngrijorării asimilării comunității maghiare, apelul la păstrarea și exprimarea identității etnice nu poate fi interpretată ca o formă de discriminare împotriva unei alte comunități. Soluțiile propuse în Manifest pot genera dezbateri publice, pot fi contestate dar ele nu sunt ostile și nu califică pozitiv sau negativ străinii sau alte comunități majoritare.

Acestea pot fi supuse analizei critice în cadrul dialogului din societate.

Soluția opiniei separate este susținută și de Rezoluția de neîncepere a urmăririi penale din 5 iulie 2013 în Dosarul nr. 407/P/2012 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Maramureș, dată în soluționarea plângerii penale care a avut ca obiect săvârșirea infracțiunilor de instigare la discriminare (art. 317 Cod penal) și instigare publică și apologia infracțiunilor (art. 324 alin. (1) Cod penal) față de autorii articolului “Manifest,, la care au făcut referire și din care au redat jurnaliștii, părți reclamate în speța de față. În motivarea rezoluției de neîncepere a urmăririi penale, procurorul arată că: “în conținutul articolului “Manifest,, publicat în săptămânalul de limbă maghiară, “Bányavideki Új Szó,, din data 08.06.2012, semnat și ca atare asumate de cei 14 făptuitori, nu există expresii sau cuvinte care să provoace sau să alimenteze un sentiment de ură.,,

Or, dacă aceasta este constatarea organului de urmărire penală față de autorii articolului în cauză, cum poate fi reținută o culpă, chiar și contravențională față de jurnaliștii care citează din articolul în speță?

Pentru considerentele de mai sus, având în vedere calitatea autorului articolului de presă, a subiectelor de interes public despre care s-a relatat, a contextului și conținutului relatării **nu există motive de limitare a libertății de exprimare, în subsidiar a libertății presei.**

În speță este aplicabilă jurisprudența CEDO în cauza Jersild v. Denmark.

Prin sancționarea dispusă de opinia majoritară din CNCD, se înlocuiește dezbateri publice, analiza critică, cu spectrul domeniului contravențional și al amenințării, astfel împiedicându-se afirmarea și mobilizarea unui grup vulnerabil, în acest caz al maghiarilor din România, afectându-se dreptul constituțional la păstrarea și dezvoltarea identității cetățenilor români aparținând unei minorități naționale – art. 6 alin. (1) din Constituția României, respectiv Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 3 voturi împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea **excepției necompetenței materiale a Consiliului**, invocată de către partea reclamată;

2. Faptele pe baza cărora s-a constituit autosesizarea reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată;

3. Colegiul director consideră că, publicarea în data de 29.03.2013 a articolului "Nincs Elfogadhato Magzarazat A Beolvadasra" în traducere „Nu există explicație acceptabilă pentru integrare” fapte săvârșite de părțile reclamate întră sub incidența prevederilor, art. 2 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **coroborat cu art. 7 alin 3 din Ordonanța nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor (*actualizată*)** conform căroră sancțiunea aplicabilă este **avertisment**. "*Art.5 alin(2) Sancțiunile contravenționale principale sunt: a) avertismentul; Art.7 alin.(1) Avertismentul consta în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale. Alin.(2) Avertismentul se aplica în cazul în care fapta este de gravitate redusă și alin. (3) Avertismentul se poate aplica și în cazul în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede aceasta sancțiune.*"

4. Recomandă administratorului ziarului „Jurnalul Salontan”, d-na K.E.M. precum și reprezentantului ziarului „Jurnalul Salontan”, d-na P.J.A. să evite publicarea articolelor cu conținut care incită segregarea pe criteriul etnic;

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

CAZACU IOANA LIANA – membru

JURA CRISTIAN – membru

HALLER ISTVÁN – membru

LAZĂR MARIA – membru

PANFILE AANAMARIA – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – membru

THEODORA BERTZI – membru

Redactat și motivat de S.C.S., F.V.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.